

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9785/2022
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Југослав Вукајловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Бранко Луковић, адвокат из ..., ради заузећа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 435/22 од 30.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 435/22 од 30.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу П 716/2020 од 16.12.2021. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд утврди да је у корист своје катастарске парцеле број ... КО ..., тужени заузео део тужиочеве катастарске парцеле број ... КО ... у мерама и границама означеним у том ставу изреке, те да се наложи туженом да заузете делове тужиочеве катастарске парцеле број ... КО ... врати у првобитно стање. Другим ставом изреке наложено је тужиоцу да туженом накнади парничне трошкове у износу од 89.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 435/22 од 30.03.2022. године, усвојена је жалба тужиоца и преиначена пресуда Основног суда у Брусу П 716/20 од 16.12.2021. године тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да је у корист своје кп.бр. ... КО ... тужени заузео део кп.бр. ... КО ..., власништво тужиоца у мерама и границама описаним у том ставу изреке, па је обавезан тужени да заузете делове тужиочеве катастарске парцеле врати у првобитно стање као и да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 72.080,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију сходно члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, указујући на погрешну примену материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са члановима 3. и 8. ЗПП и члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења предвиђених чланом 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Истицање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није законом прописани разлог за изјављивање ревизије, а указивање на битну повреду одредба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са ставовима 3. и 8. ЗПП без утицаја је на правилност побијане одлуке, јер се може истицати у односу на чињенично стање утврђено сходно члану 383. став 4. ЗПП на расправи отвореној у другостепеном поступку, која одредба у конкретном случају није примењена. Истицање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП одредбом члана 407. став 1. ЗПП није прописано као ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник кп.бр. ... КО ... уписане у катастар непокретности као двојна култура – земљиште под зградама и њива седме класе, а тужени је титулар права својине на суседној кп.бр. ... КО ... која се у јавним књигама води као воћњак седме класе. Две-три године пре подношења тужбе, тужени је ангажовао трећа лица и машински изравнао међни део ради формирања пута. Равнање је обављено у присуству тужиоца који том приликом није реаговао, а на који начин је заузет део тужиоцеве катастарске парцеле. Постојеће заузеће у облику неправилног троугла, у наведеним мерама и границама, утврђено је налазом вештака геодетске струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да су приликом равнања спорног дела земљишта парничне странке постигле усмени договор за формирање службености пута на тужиоцевој катастарској парцели сходно члану 51. Закона о основама својинскоправних односа. Разматрајући одредбу члана 52. истог Закона којом је прописано да се службеност на непокретностима стиче уписом у катастар непокретности, првостепени суд је оценио да писана форма уговора о заснивању службености на непокретности није услов његове пуноважности, већ техничко питање везано за укњижбу.

Другостепени суд је оценио да је првостепена одлука донета погрешном применом материјалног права, па је сходно члану 37. у вези са члановима 51. и 52. Закона о основама својинскоправних односа првостепену пресуду преиначио и утврдио постојање заузећа и обавезао туженог да тужиоцу врати у посед део његове катастарске парцеле који држи без правног основа.

Врховни суд је оценио да је неосновано ревизијско указивање на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Чланом 49. став 1. Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ“ број 6/80 са изменама и допунама „Службени лист СРЈ“ број 29/96 и „Службени гласник РС“ број 115/05) регулисан је правни појам службености као права власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе своје непокретности користи непокретност у власништву другог лица (послужно добро). Чланом 51. истог закона прописано је да се службеност заснива правним послом, одлуком државног

органа и одржајем. Чланом 52. Закона прописано је да се на основу правног посла службеност стиче уписом у јавну књигу, а чланом 54. став 1. Закона прописано је да се фактичким остваривањем права на непокретности у власништву другог лица, које се томе не противи, службеност стиче одржајем дугим двадесет година.

Према утврђеном чињеничном стању, између парничних странака није закључен писани уговор о заснивању службености пута на спорном делу тужиоцеве катастарске парцеле број ... КО ..., коју би уписом у катастар непокретности тужени могао да стекне правним послом. Пасивно држање тужиоца приликом равнања терена 2-3 године раније у односу на поднету тужбу којом тражи правну заштиту, не може се сматрати његовом сагласношћу за заснивање службености, јер му међна линија са тужениковом катастарском парцелом ... КО ... није била прецизно позната до изласка геометра на лице места. Независно од тога, изричити или прећутни пристанак тужиоца на заснивање службености, у одсуству писаног уговора, од значаја би био само код заснивања службености одржајем, који основ се не може применити, јер је за исти неопходан протек времена од 20 година.

Из наведених разлога, другостепени суд је правилном применом материјалног права усвојио тужбени захтев и сходно члану 37. Закона о основама својинскоправних односа обавезао туженог да тужиоцу, као власнику кп.бр. ... КО ..., врати заузети део његове катастарске парцеле, који држи без правног основа.

Са наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић